

UN INTERVIU CU SCRITORUL HORIA CORCHEȘ

De data aceasta, am ales să publicăm un interviu cu scriitorul a cărui carte recentă (*Istoria lui Răzvan*) ne-a inspirat tema revistei, realizat de un tânăr povestitor: Cosmin Lazăr. Cosmin nu e jurnalist, nu are experiență cu interviurile, în schimb e un cititor pasionat, citește mult mai multe cărți decât majoritatea adulților. De altfel, mottoul blogului său este următorul: „Dacă faci ceva, fă-o cu pasiune! În caz contrar nu are sens...” Pe blog, Cosmin nu doar semnalează cărțile pe care le-a citit, dar scrie și recenzii, din dorința de a împărtăși cu alții impresii, idei și de le deschide apetitul pentru lectură. Îi urăm succes în continuare! (n.red.)

Am citit Istoria lui Răzvan cu câteva luni în urmă și mi-a plăcut extrem de mult. E evident că iubiți istoria, mai ales pe cea a românilor. Când și cum s-a născut această pasiune?

E, aici, o mică înșelătorie, de fapt: aparent sunt un iubitor de istorie, pentru că am scris o carte în care istoria ocupă cel puțin jumătate din subiect. În realitate, am scris această carte tocmai pentru că aveam o oarecare rezervă față de istorie. Elev fiind, am fost plictisit de însumările de date și de evenimente, de arhiva aceasta prăfuită, cum o percepeam, lipsită de viață. Deși în clasele gimnaziale avusesem o profesoară excelentă, doamna Moraru, prin orele căreia istoria căpăta multă culoare, asemenea unei povești, poate că atunci eram prea necopt... Apoi, în liceu, istoria a devenit doar o disciplină de studiu în care nu se mai întrezărea nimic viu, iar cauzalitatea era absentă. Interesele mele

s-au orientat în alte direcții, m-am îndepărtat de istorie. Cu timpul, apoi, mi s-a redeschis apetitul, poate și datorită înaintării în vârstă, care te obligă să cauți sensuri dincolo de istoria personală, desigur și datorită lecturilor conexe, care obligau la contextualizări istorice.

Vă considerați un patriot? Vă iubiți din toată inima țara în care v-ați născut și ați crescut?

E o întrebare care mă fâstâcește puțin. Nu pentru că nu aș avea un răspuns asumat, ci, mai ales, datorită uzurii la care a fost expus acest termen, patriotism. Până și formula pe care o utilizezi în întrebare, „a-ți iubi țara din toată inima”, are un accentuat iz de clișeu. Or patriotismul nu poate fi, în realitate, niciodată clișeizat, ca dimensiunea interiorității spirituale și emoționale.

Am să explic în formule simple ce vreau să spun. A scrie despre iubire, de exemplu, în zilele noastre, în termeni pașoptiști sau romantici, e o formă de inadecvare cel puțin, dacă nu de ridicol. Nu înseamnă, desigur, că iubirea în sine s-a ridiculizat sau s-a uzat ca sentiment. La fel și cu patriotismul: el e parte integrantă a structurii noastre interioare. Dar nu mă regăsesc în raportări făcute în termeni emfatici sau, mai trist, extremiști.

Sigur că îmi iubesc țara!

Dintre toți domnitorii și eroii țărilor române pe care îl simpatizați cel mai mult? De ce?

Nu știu dacă simpatia e sentimentul pe care l-aș asocia cu vreunul. Respectul, admirația (neclișeizată!), înțelegerea poate ar fi termenii pe care i-aș îmbrățișa mai autentic. Explicațiile, de asemenea, îmi sunt, mai degrabă, de natură intelectuală decât emoțională. Cei care înseamnă ceva în procesul evoluției noastre se situează pe planuri aproape egale: Basarab, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul etc. Fiecare a marcat o etapă importantă din punct de vedere evolutiv, toți și-au pus amprenta, în calitatea lor de domnitori. Nu mă pot raporta empatic la vreunul ca om, sau poate mă pot raporta la toți, în egală măsură: fiecare a avut scăderile și plusurile sale. Vorba ceea: oameni suntem cu toții! Chiar și pe axa istoriei.

În Istoria lui Răzvan protagonistul trăiește într-o lume a viitorului în care tehnologia primează, iar cărțile sunt obiecte de muzeu. V-ar plăcea să

trăiți într-o asemenea lume? Preferați cărțile în format electronic, sau pe cele tipărite?

Cred că premisa de la care am pornit în scrierea cărții sau cel puțin una dintre premise este tocmai aceasta: mă înspăimântă perspectiva unei lumi din care lipsesc cărțile tipărite, în care nu mai există biblioteci, instrumente de scris și miros de cerneală, cel puțin de cerneală de tipar. Nu mi-ar plăcea să trăiesc într-o astfel de lume și cu siguranță, în viața mea, nu voi ajunge să o cunosc. Nu înseamnă însă că această lume nu va exista și că nu va fi una mai bună decât cea de acum.

Ce autori și-au pus amprenta asupra dumneavoastră, v-au influențat?

În general mă sperie cei care pot enumera pe degetele de la o mână autorii care și-au pus amprenta asupra lor. Sunt speriat fie de puritatea straturilor în care au ajuns să locuiască, fie de sărăcia acestor straturi. Mai toți autorii pe care i-am citit au lăsat în mine urme, chiar dacă unele sunt greu de disociat, de încercuit cu

markerul. Cred că nu există text de autor care să nu aibă un efect asupra lectorului și spun, cu siguranță, niște truisme deja. Așadar nu voi enumera o listă de cei mai, cele mai...

Puteți preciza trei cărți citite recent și pe care le-ați recomanda și altora?

Pot indica ultimele mele trei lecturi. Din sfere de interes diferite. După ce am citit *Middlesex* al lui Jeffrey Eugenides, roman care m-a fascinat prin consistența narativă, prin forța cu care a desenat saga unei familii și asumarea unei identități marginale, am amânat câțiva ani să citesc un alt roman al aceluiași prozator. Însă am citit de curând *Intriga matrimonială*, pe care o promisem de ceva vreme de la un prieten. Am regăsit un prozator rafinat și versatil, cu un orizont imagistic și cultural extrem de bogat. Dintr-un alt domeniu, cartea psihoterapeutului Irvin Yalom *Călăul dragostei. Și alte povești de psihoterapie*, o spectaculoasă trecere în revistă a unor cazuri-limită, care demonstrează că

psihoterapia este mai mult decât o știință, mai mult decât freudianism, cognitivism sau alte -isme, o artă a empatiei și a împărtășirii. Și ca să cobor într-o zonă ludică (era să cad în clișeu și să o numesc, în ciuda credinței mele, minoră!), a literaturii pentru copii, am citit zilele trecute *Bătrânul din lună* al lui Grace Lin, o poveste simplă și sofisticată, despre tot ceea ce e important: destin, iubire, moarte, prietenie, curaj, visare etc.

În încheiere, ce sfat le-ați da tinerilor care își doresc să devină scriitori (mă număr și eu printre ei)?

Răspunsul la această întrebare e cel mai simplu. În doi pași: să citească și să scrie. Dacă nu le va ieși pasul al doilea, cu siguranță vor fi câștigați prin faptul că au făcut primul pas.

A consemnat Cosmin Lazăr, clasa a 9-a, Colegiul Național „Costache Negri”, Galați,